

professional speech of students of HTEI will allow to define the problems of formation of the personality at the present stage of development of high school, caused by specificity of technical education, improvement of university training of national experts.

Key words: professionalism, professional development, professional competence, self-improvement expert, professional culture, multicultural environment.

UDC 372.41

Demény Piroska,
Docens BBTE – Kolozsvár,
Pszichológia és Neveléstudományok Kar
Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet

KOLOZSVÁRI NEGYEDIKESÉK OLVASÁSI PREFERENCIÁI ÉS ATTITÚDJE

A 21. század tudásalapú társadalmában az értő, elemző olvasás az egyén társadalomba való beilleszkedésének záloga, az életminőség javulásának alapvető feltétele. Jelen kutatásunk célkitűzése a kolozsvári negyedik osztályos, 9-10 éves korosztály olvasási attitűdjének felmérése. Megvizsgáltuk, milyen olvasási szokásokkal rendelkeznek és olyan fejlesztési tervet dolgoztunk ki, amely erősíti az olvasási motivációt és segíti a szövegértést.

Kulcsszavak: olvasási attitűd, szövegértés, rekreációs és akadémikus olvasás.

Az általunk tanulmányozott külföldi (Magyarország, illetve angol nyelvű) szakirodalom szerint a mai gyermekek keveset olvasnak. A szövegértéssel kapcsolatos PISA - vizsgálatok pedig azt mutatták, hogy a romániai 15 éves korosztály fele funkcionális analfabéta, vagyis el tudja olvasni a szöveget, de nem érti meg, így a tanuláshoz sem tudja ezt a képességét megfelelően használni.

Kutatásunk célkitűzése annak a feltárása, hogy a Kolozsváron tanuló kisiskolásokra -ezen belül a IV. osztályosokra - is érvényes-e ez a tendencia. Feltárjuk, milyen olvasási attitűdökkel rendelkeznek a kolozsvári negyedik osztályosok, megvizsgáljuk, hogy mi motiválja őket az olvasásra, milyen olvasási szokásokkal rendelkeznek. Megvizsgáljuk a szülők olvasási szokásainak és az otthon fellelhető könyvek számának korrelációját a gyermekek olvasási szokásaival és olyan fejlesztési tervet dolgozunk ki, amely segíti a gyermekek olvasási motivációjának erősítését, olvasási attitűdjét és szövegértését.

A kutatás hipotézisei

- a gyermekek olvasási attitűdje negatív előjelű
- az elolvasott könyvek nagy részét a kötelező olvasmányok teszik ki
- az otthon fellelhető könyvek száma és a szülők olvasási szokása befolyásolja a gyermekek olvasási szokásait és preferenciáját
- a szövegértései nehézségek negatív hatással vannak az olvasási motivációra

A kutatás módszerei és eszközei

A feltárás módszerei közül az írásbeli kikérdezést alkalmaztuk. A feldolgozás módszerei közül pedig a statisztikát (SPSS program) használtam.

A kutatás eszköze három, olvasási szokást, attitűdöt, motivációt és preferenciát felmérő kérdőív volt.

1-es kérdőív: Az 1-es számú kérdőív összeállításához a Nagy Attila 1997-ben végzett országos (Magyarország) felmérésre használt kérdőívét használtuk. A kérdések középpontjában a könyv- és könyvtárhasználati

szokások, valamint az olvasással eltöltött idő, az olvasott szövegek változatossága állnak. A kérdőív nagyrészt feleletválasztós kérdéseket tartalmazott, de voltak benne kifejtős kérdések is (pl. Mit olvastál az elmúlt három hónapban? Mi a címe a kedvenc könyvednek?).

A 2-es számú kérdőív (Garfield-teszt): az olvasás iránti érdeklődés és attitűdök vizsgálatára szolgál, mely az angol szakirodalomból származik, a kutatáshoz lefordítottuk, hogy a gyermekek megértsék a kérdéseket (Michael C. Mc. Kenna).

A kérdőív gyermekbarát, a gyermekek számára sokkal jobban értelmezhető, mivel ismert, vicces, kedvelt rajzfilmfigura tér vissza a kérdések mindegyike során. Továbbá az írásbeli, szöveges kérdőív nem minden gyermek számára egyformán érthető a terjedelmes kérdések és változatos válaszlehetőségek miatt. Ennek a kérdőívnek az esetében csak a kérdések változnak, a vizuális választási lehetőségek mindig ugyanazok maradnak.

A 3-as kérdőív kérdései két nagyobb egységbe sorolhatóak. A húsz kérdésből tíz a rekreációs, 10 pedig az akadémikus olvasásra kérdez rá.

A kutatás résztvevői

A kutatás résztvevői kolozsvári IV. osztályos kisiskolások. A kutatás során figyeltünk arra, hogy a populáció bármely egyénének esélye legyen bekerülni a mintába. Ennek érdekében a véletlen mintavételt alkalmaztuk. Annak érdekében, hogy a kérdőív nemek szerinti általánosítási lehetőséget nyújthasson, figyeltünk arra is, hogy mindkét nem hasonló arányban képviseltesse magát a mintában. Így a mintába 80 fiú és 76 lány került be.

Kolozsváron a 2014-2015-ös tanévben 375 magyar IV. osztályos volt. Kiszámítottuk a statisztikai honlap segítségével, hogy mekkora mintára lenne szükségem ahhoz, hogy általánosítani lehessen.

A program a következő eredményeket adta:

- +8% pontos pontossággal 107 személyre van szükség
- +6% pontos pontossággal 156 személyre van

szükség

+4% pontos pontossággal 231 személyre van

szükség

+2% pontos pontossággal 324 személyre van

szükség

Mivel a 324 és a 231 személyes mintát túlságosan nagyoknak tartottuk, egy közepes értéket választottunk a 156 személyes mintát. Így a kutatásunk +6% pontosságú lett. Minden esetben 95 %-os konfidencia szinttel dolgoztunk.

A kutatás eljárása

A kutatás elején felkértük a mintában résztvevő negyedik osztályosok pedagógusait, hogy engedélyezzék, hogy az adott osztályokban végezhessek el a mintavételi eljárást.

Miután hozzájárultak a kérdőív kiosztásához, Lakatos Biborka hallgató segítségével kiosztottuk az 1-es és 2-es számú kérdőívet, majd kéthetente, háromszori rendszerességgel újra és újra kitöltöttük a 3-as számú kérdőívet. A mintavételi eljárást követően bevezettük a válaszokat az SPSS programba, aztán összegeztük és elemeztük az eredményeket.

A kutatás végén fejlesztési tervet dolgoztam ki annak érdekében, hogy segítsék a negyedikesek (és akár más kisiskolás) olvasási motivációjának növelésében, vagyis abban, hogy többet és szívesebben olvassanak.

Olvasási szokásokat, olvasói ízlést tárgyaló

kérdések

Történelmi regény

A történelmi regény olvasását érintő kérdés esetében a megkérdezettek 17,95%-a egyáltalán nem olvas történelmi regényeket, 30,13% általában nem olvas, 30,77% néha olvas, 14,74% általában olvas, továbbá 6,41% előszeretettel forgatja az ilyen műfajú írásokat.

Tudományos-fantasztikus regény

A 21. század gyermekei szívesen olvassák a tudományos-fantasztikus műveket. A minta csupán 2,56%-a nem olvas tudományos-fantasztikus regényt. 13,46% általában nem, 30,13% általában olvassa, 25,64% pedig teljesen a tárgyalt műfaj képviselőit lapozgatja szabadidejében. A fantasztikus regények esetében a mintából gyermekek 2,54%-a egyáltalán nem, 13,46% általában nem, 30,13 néha, 28,21% pedig előszeretettel olvassa a tudományos-fantasztikus regények képviselőit. Összehasonlítva a tudományos-fantasztikus művek olvasását szemléltető adatokat a történelmi regényeket tartalmazó táblázattal, azt vesszük észre, hogy az előbbiek sokkal népszerűbbek. A nemek reprezentáltságára fókuszálva azt látjuk, hogy nincsenek különösebb eltérések a két nemet illetően.

Versolvasás

A vizsgált IV. osztályosok 5,13%-a egyáltalán nem, 12, 82 %-a általában nem, 33,33%-a is-is, 30,77 % általában igen, 17, 95 % pedig szívesen és gyakran olvas verseket. A versolvasással kapcsolatos kérdés esetében megállapíthatjuk, hogy a mintából 8 személy (5 fiú, 3 lány) egyáltalán nem olvas verseket, 20 (9 fiú, 11 lány) általában nem, 52 (24 fiú, 28 lány) néha, 48 (27 fiú, 21 lány) általában igen és 28 személy (15 fiú, 13 lány) teljesen azt olvassa (3. táblázat). A nemek között nem látunk lényeges eltéréseket.

Mese olvasása

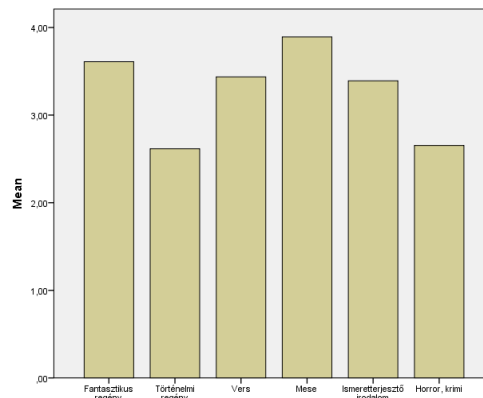
Bettelheim (1985) szerint a mesék anélkül, hogy igazán magyarázatokba bocsátkoznának, megoldásokat ajánlanak a gyerekeknek konfliktusaik megoldására, feszültségük levezetésére. 8-9 éves korban megváltozik a mesebefogadás, a gyermekek a valóság-hű meséket kedvelik jobban. Érdeklődésük előterébe azok a történetek kerülnek, amelyek elképzelhetőek a hétköznapi életben is. A 10-12 éves gyerekekre már az ideálkeresés jellemző, kedvenc mesefiguráik megtestesítik azt az életet, amilyenre ők is vágnak, bennük látják felnőttek magukat.

A 156 kolozsvári IV. osztályosok válaszai alapján megfigyelhetjük, hogy nagyon alacsony azoknak a gyermekeknek a száma (3,21%), akik általában nem olvasnak mesét. 23,08% néha olvas, 50% általában olvas, 24,44% pedig csak mesét olvas. Ami a két nemet illeti a mese olvasását tárgyaló kérdés válaszai alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a mintából 2 fiúgyermek egyáltalán nem olvas mesét, 35 (22 fiú, 13 lány) pedig teljesen ezt a műfajt olvassa. A nemek között nincs szignifikáns eltérés.

Ismeretterjesztő irodalom olvasása

A következő kérdés az ismeretterjesztő irodalom olvasására irányult. A megkérdezettek válaszai alapján elmondható, hogy a kolozsvári negyedikesek előszeretettel olvasnak ilyen jellegű írásokat. A válaszolók 6,41%-a nem, 10,9%-a általában nem, 30,77% is-is, 41,03% általában, 10,90% szokott ismeretterjesztő írásokat olvasni, tanulmányozni.

1..Ábra: Műfajok népszerűsége a kolozsvári negyedikesek körében

A legnépszerűbb könyvek:

Az olvasási szokások után vizsgáljuk meg a IV. osztályos diákok kedvenc és emlékezetes olvasmányait. A 156 válaszból a legnépszerűbb 10 könyv címét: Erich Kästner: *A két Lotti*, Hárs László: *Az egyetlen tündér*, [Erich Kästner: A repülő osztály](#), Milne: *Micimackó*, [Antoine de Saint-Exupéry: Kis herceg](#), Fodor Sándor: *Csipike*, Lázár Ervin: *A négyzögletű kerek erdő*, [Francesca Simon: Rosszcsont Peti](#), Móra Ferenc: *Kicskereső kisködmön*, Bodó Béla: *Brumi a Balatonon*.

Megállapítható a tantervi követelmények dominanciája. A 189 említésből ugyanis 120 ajánlott vagy kötelező olvasmány. Az ajánlott vagy kötelező olvasmányokon kívül többek között megjelentek a következő művek is: Erich Kästner: *Az emberke*, Elisabetta Dami: - [Geronimo Stilton: A tűzorvos rubin temploma](#), [Jenny Oldfield: Holdfény](#), [Rosie Banks: Titkos királyság](#),

Продовження табл.

Elisabetta Dami: Geronimo Stilton-*A barátság*, [Jeff Kinney](#): *Egy ropi naplója*, Erich Kästner: *Emil és a detektívek*, Sea Stilton: *A lángoló hegy*, [Geronimo Stilton](#): *Nulla Nulla Ká ügynök*, Sea Stilton: A szerelem színre lép, Kányádi Sándor: *Világlátott egérke*, Eric Knight: *Lassie*.

Észrevettük, hogy a nem kötelező, nem ajánlott könyvek közül Elisabetta Dami Geronimo Stilton – sorozatának különböző kisregény-kötetei nagy népszerűségnek örvendenek a kolozsvári kisiskolások körében.

A megkérdezett negyedikesek olvasási attitűdje

Az olvasási attitűdöt a 2-es számú kérdőívvel (Garfield) mértük fel. A mintavétel során azt vettük észre, hogy ezt a kérdőívet a gyermekek sokkal szívesebben töltötték ki, mivel egy hozzájuk közel álló rajzfilmfigura szerepelt benne, illetve sokkal kevesebb szöveg volt benne, mint az előzőben, továbbá átláthatóbb is volt. A kérdőív tematikailag két egységből tevődik össze. A kérdések fele az akadémikus (iskolai) olvasásra kérdez rá, míg a másik tíz kérdés a rekreációs (szabadidős) olvasásra.

Rekreációs és akadémikus olvasás eredményeinek értelmezése

Az eredmények összesítésénél a legmagasabb elért pontszám a 80-ból a 74 pont volt, legkisebb pedig 25 pont. A két területen belül a legkisebb pontszám: 11 (akadémikus olvasás) és 14 (rekreációs olvasás), a legnagyobb pedig: 37 (rekreációs olvasás) és 38 (akadémikus olvasás) volt. Észrevehetjük, hogy ahogy egyre nőnek a kérdőívben elért pontszámok, úgy csökken azoknak a gyakorisága.

Az összesített táblázat alapján megállapítható, hogy a minta 23,72%-a boldog, ha esős szombaton könyvet lehet olvasni. A gyermekek nagy része, 62,15%-a szeret szünetben olvasni, továbbá: 46,79% örvend az ajándékkönyveknek, 53,85% előszeretettel olvas szabadidejében, 38,46% szeret új könyvet elkezdni, viszont a nyári szünetben csupán a minta 5,13%-a szeret olvasni.

A megkérdezettek 78%-a a mintának szomorú, ha a játszást olvasásra kell lecsérélnie és több, mint 60% nem szeret könyvesboltba járni. A kérdésekre kb. 70%-uk nem szeret válaszolni, a munkalapok feladatait tehernek tekintik (kb. 70%). 60% nem szeret olvasni az iskolában, 80%-uknak nem tetszenek a tankönyvek szövegei, így nem szívesen olvassák azokat. A minta 60%-a nem szeret olvasni a tanórák keretein belül, 50% nem szeret hangosan olvasni, 60% nem használ szívesen szótárt, kb. 60% nem szeret úgy olvasni, ha figyelik és értékelik közben.

A fentiek alapján joggal állíthatjuk, hogy a kolozsvári negyedikesek olvasási attitűdje negatív előjelű.

1. Táblázat: Olvasási attitűd összesített táblázat

Sz.	Kérdések	Boldog	Kissé Boldog	Kissé szomorú	Szomorú
1	Könyv olvasása esős szombaton	23,72	40,38	23,08	2,82
2	Könyv olvasása szünetben	10,26	62,18	21,15	6,41
3	Könyv olvasása otthon	21,79	35,90	33,33	8,97
4	Ajándékkönyvhöz való viszonyulás	26,28	46,79	16,67	10,26
5	Könyv olvasása szabadidőben	11,54	53,85	25,00	9,62
6	Új könyv olvasásának elkezdése	13,46	38,46	35,26	12,82

7	Olvasás nyári vakációban	5,13	26,28	46,15	22,44
8	Olvasás játszás helyett	3,85	17,95	60,26	17,95
9	Könyvesboltba való járás	3,21	35,90	42,95	17,95
10	Változatos műfajú könyvek olvasása	5,77	19,87	48,08	26,28
11	Válaszolás az olvasmánnyal kapcsolatos kérdésekre	3,85	23,08	49,36	23,72
12	Munkalapok feladatainak megoldása	7,05	22,44	52,56	17,95
13	Olvasás az iskolában	5,13	18,59	54,49	21,79
14	Tankönyvi szövegek olvasása	3,21	14,10	43,59	39,10
15	Tanulás tankönyvből	3,85	25,64	48,72	21,79
16	Olvasás órán	2,56	35,26	43,59	18,59
17	Órán feldolgozott szövegek	5,77	25,64	47,44	21,15
18	Hangos olvasás	10,90	40,38	34,62	14,10
19	Szótár használata	3,85	32,05	46,79	17,31
20	Olvasás értékelése	8,97	36,54	40,38	14,10

Következtetés, összegzés. Véggkövetkeztetésként elmondhatjuk, hogy a történelmi regény, a tudományos-fantasztikus regény, a vers, a mese, az ismeretterjesztő irodalom, a horror, és a krimi olvasása esetében nincsenek gyakorisági eltérések a két nem között. A kapott eredmények azt mutatják, hogy a mese és a tudományos-fantasztikus könyvek örvendenek a legnagyobb népszerűségnek. A kisiskolások körében már teret hódítottak a modern technika (okostelefon, számítógép, e-könyv-olvasó) vívmányai, de többségük (még) papíralapú könyvet forgat ideje nagyobb részében.

Az adatok alapján megállapítható, hogy a fiúk (1,43 könyv/fő) kevesebbet olvasnak, mint a lányok (2,32 könyv/fő). A felméréskor 56,3 % olvasott, 42,4 % nem olvasott. Csupán a családok 18,59%-ban van 100-500 könyv között. A minta 35, 26%-a naponta jár könyvtárba. A gyermekek többsége szövegértési nehézséggel küzd. A lányokat motiválják a kötelező olvasmányok.

Az olvasásra csábítás trükkjei. A pedagógus és a szülő álma, hogy a gyermek, akivel nap mint nap foglalkozik, művelt és a világ dolgai iránt érdeklődő, kreatív emberré váljon. Ennek feltétele az ismeretek folyamatos bővítése. Ebben segítenek a könyvek, amelyek kissé háttérbe szorulnak a modern kommunikációs eszközök mellett. Ezért szükséges, hogy a pedagógusok megragadjanak minden alkalmat arra, hogy a tanítványaikat olvasásra serkentsék.

A következőkben néhány ötlettel igyekszünk segíteni:

a) Lelkes pedagógus és könyvtáros ötletei

Ha a pedagógus szeret olvasni, akkor követendő példává válik a gyermekek számára. A könyvtárosoknak követniük kellene a külföldi példát, ahol mindent megtesznek, hogy a könyvtárba csalogassák a gyermekeket: irodalmi vetélkedőket, versenyeket, mesedélutánokat tartanak, rajzversenyt hirdetnek az olvasottakkal kapcsolatban, előadásokat, könyvbemutatókat tartanak a gyerekeknek.

b) Osztálykönyvtár kialakítása gyermekek és szülők bevonásával

Bevonhatjuk a szülőket és a gyermekeket az osztálykönyvtár bővítésébe. Minden gyermeket megkérünk, hogy hozzon évente egy könyvet, így lesz mit olvasni. Később tovább lehet adni a következő osztálynak, vagy lehet gazdagítani az iskola könyvtárát.

c) A drámapedagógia és élménypedagógia felhasználása

Ha a gyermek játék és élmény által ismer meg egy könyvet előbb vagy utóbb kezébe veszi s akkor már nyert ügyünk van.

d) A tantárgyak közötti átjárhatóság kihasználása

Bármelyik órán felhívhatjuk a gyermekek figyelmét egy-egy könyvre. Rajzórán lerajzolhatjuk egy történet helyszínét, fogalmazás órán „belebújhatunk kedvenc hősünk bőrébe”.

e) A gyermekek által tartott könyvbemutatók

Ha egy könyvet a gyermekeknek be kell mutatniuk, figyelmesebben olvassák el, megbeszéljük társaikkal, s a bemutatás során fejlődik előadói készségük, szóbeli kifejezőképességük.

f) Projekttevékenységek

A projekttevékenységek során a gyermekek csapatban működnek együtt, kutatnak, nyomoznak, a közös cél érdekében előbb-utóbb az is megismeri a művet, aki nem szeret olvasni.

g) Irodalmi vetélkedők

Az irodalmi vetélkedőre való felkészülés és részvétel által a tanulók további ösztönzést kapnak az olvasásra. Sőt még azok is közelebb kerülhetnek a művekhez, akik csak közönségként vesznek részt az irodalmi vetélkedőkön.

h) Kirándulások

Ki ne szeretne kirándulni? De ha a kellemest összekötjük a hasznossal, és olyan helyekre visszük el a gyermekeket, melyek irodalmi élményhez is kapcsolódnak, újabb lehetőséget adunk arra, hogy felkeltsük a gyermekek érdeklődését a könyvek iránt.

Ha sikerül belopni a gyermekek szívébe a könyvek iránti szeretetet, és megszokják, hogy egy könyv mindig kéznél legyen, mely által eljuthatnak a képzelet és a fantázia világába, akkor mindig keríthetnek majd időt az olvasásra, s jó úton haladnak majd, hogy könyvgyűjtő, olvasást szerető emberekké váljanak, s akkor az olvasás nem megy ki a divatból (Török, 2010).

Felhasznált irodalom

1. Ábrahám M. (2006). 12–14 éves gyerekek olvasási, könyv- és könyvtárhasználati szokásai. *Új Pedagógiai Szemle*, 56.évf., 1. szám, 3-23. Web: <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00099/2006-01-ta-Abraham-12.html>
2. Benczik V. (1999). *Az olvasás alkonya*. In: Fordulópont *Miért nem olvas a gyermek?* Szerk. Szávai I., Pont Kiadó, Budapest.
3. Bettelheim B. (1985). *A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Gondolat Kiadó, Budapest.
4. Boldizsár I. (2006). *A foci és a hétfejű sárkány* – In: *Kiből lesz a jó olvasó?* - Fenyő D. György (szerk.), Animus Kiadó, Budapest.
5. Cs. Czaches E. (1998). *Olvasás és pedagógia*. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.
6. Csák A. (2006): *Olvasás és képzelet*-In: *Kiből lesz a jó olvasó?*- Fenyő D. Gy. (szerk.), Animus Kiadó, Budapest.
7. Cserhalmi Zs. (2001). *Amit az irodalomtanításról tudni kellene*. Korona Kiadó, Budapest.
8. Guthrie, J. T. és Wigfield, A. (2000): Engagement and motivation in reading. In: Kamil, M. L., Mosenthal, P. B., Pearson, P. D. és Barr, R. (szerk.): *Handbook of reading research*. III. Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, NJ
9. F. Joó A. (2012). Olvasási attitűd: fiú-lány különbségek. *Iskolakultúra*, 10., 43-57.
10. Web: http://epa.oszk.hu/00000/00011/00169/pdf/EPA00011_Iskolakultura_2012-10_043-057.pdf
11. Kiss J. (2008). *Bevezetés a gyermekirodalomba*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.
12. McKenna, M.C., Kear, D. J. és Ellsworth, R. A. (1995): *Children's attitudes toward reading: a national survey*. *Reading Research Quarterly*, 30. sz. 934–956.
13. McKenna, M. C., Kear, D. J. (1990): Measuring attitudes toward reading: A new tool for teachers. *The Reading Teacher*, 43. 626–639.
14. http://www.professorgarfield.org/parents_teachers/printables/pdfs/reading/readingsurvey.pdf
15. Molnár E. (2006). *Az olvasásról*. In: *Az olvasási képesség fejlődése és fejlesztése*-Józsa K. (szerk.), Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.
16. Sainsbury, M. és Schagen, I. (2004): Attitudes to reading at ages nine and eleven. *Journal of Research in Reading*, 27. 4. sz. 373–386
17. Takács G. (2006). *Levél egy szülőnek*- In: *Kiből lesz az olvasó?* – Fenyő D. Gy. (szerk.), Animus Kiadó, Budapest.
18. Török K. E. (2010). *Házi olvasmányok drámajátékokkal*. Hoppá Kiadó, Marosvásárhely.
19. Vekerdy T. (1996). *Kicsikről nagyoknak: Az iskoláskor*. Park Kiadó, Budapest.
20. <http://www.surveysystem.com/sscalc.htm>

В XXI веке основным условием интеграции личности в современном обществе, улучшение условий жизни является обладание ею понятного, аналитического чтения. Данное исследование базируется на материалах анализа отношения четвероклассников г. Клузж-Напока к чтению. Мы проверили, которыми читательскими привычками обладают 9-10 летние дети и разработали соответствующий план развития, укрепляет мотивацию к чтению и помогает детям понять прочитанное.

Ключевые слова: отношение к чтению, понимание прочитанного, рекреационное и академическое чтение.

У XXI столітті основною умовою інтеграції особистості в сучасне суспільство, покращення умов життя є володіння нею зрозумілого, аналітичного читання. Дане дослідження базується на матеріалах аналізу відношення четвертокласників м.Клуж-Напока до читання. Ми перевірили, якими читацькими звичками володіють 9-10 річні діти та розробили відповідний план розвитку, що укріплює мотивацію до читання та допомагає дітям зрозуміти прочитане.

Ключові слова: ставлення до читання, розуміння прочитаного, рекреаційне та академічне читання.

In the XXth century the main condition for the integration of the individual in modern society, improving living conditions is the possession of his or her clear analytical reading. This study is based on the materials of the analysis of the attitude of the pupils of the 4th form of Kluzh-Napoca towards reading. We have checked what are the readers' habits of 9-10 year-old pupils and defined a definite plan of the development that strengthens the motivation to read and helps children to understand the reading.

Key words: attitude to reading, reading comprehension, recreational and academic reading.